

O SVESTI I SLOBODNOJ VOLJI: OD NAUKE DO DUHOVNOSTI

Iako je *svest* dugo bila centralna tema filozofskih traktata od samih početaka filozofske misli, ili tradicionalnih ezoterijskih praksi Istoka i Zapada koje su postigle zavidan empirijski nivo kontrole izmenjenih stanja svesti uz značajne filozofsko-religiozne implikacije – prvi naučni pokušaji rasvetljavanja prirode svesti pojavljuju se tek u psihologiji druge polovine 19. veka (kroz razvoj psihofizike i teorija ličnosti, a potom u 20. veku kroz pokušaje utemeljenja još uvek kontroverzne eksperimentalne parapsihologije, koji su ipak poslednjih decenija doprineli holističkoj klimi za razvoj *transpersonalne psihologije* i *integrativne medicine*), u fizici s početka 20. veka (kroz razvoj kvantne mehanike i artikulisane još uvek otvorenog problema kolapsa talasne funkcije i uloge posmatrača u ovom procesu), i u računarskim naukama druge polovine 20. veka (kroz razvoj veštačke inteligencije i koncepcije da se kompletan kognitivni proces može svesti na algoritam). Poslednje dve decenije Centar za istraživanje svesti Univerziteta Arizona u Tusonu organizuje godišnje multi-disciplinarne konferencije na temu svesti, jer istraživanje prirode svesti ponovo dolazi u fokus naučne javnosti zbog potencijalnih implikacija na mnoge oblasti nauke.

U *medicini* bi razumevanje prirode svesti moglo dovesti do rasvetljavanja holističke kvantno-informacione uloge akupunkturnog sistema i svesti u razvoju psihosomatskih bolesti i njihovog isceljenja i prevencije. U *psihologiji* bi se postiglo razumevanje mehanizma i uloge izmenjenih stanja svesti u sazrevanju ličnosti, kontroli kreativnosti, kao i transpersonalnih fenomena koji obično prate ova stanja. U *biologiji* bi se moglo pokazati da su granice interakcija između jedinki mnogo provizornije nego što je to do sada izgledalo, što bi bilo od značaja ne samo za adaptivne mehanizme na nivou čitavih bioloških vrsta, već i za dublje razumevanje značaja morala u ljudskoj populaciji. U *fizici* bi razumevanje prirode svesti moglo dovesti do dubljeg shvatanja fundamentalnih problema o ulozi posmatrača u kvantno-mehaničkom aktu merenja, što bi pokazalo da svest, prostor, vreme i materija interaguju na znatno dubljem nivou nego što se misli. U *komunikacijama* bi razumevanjem i kontrolom transpersonalnih interakcija mnoge sadašnje barijere mogle biti radikalno prevaziđene. U *računarstvu* bi razumevanje prirode svesti moglo dovesti do računara sa veštačkom svešću, koji bi funkcionisali na dubljim kvantno-mehaničkim principima. U *filozofiji* i *religiji* bi razumevanje prirode svesti, slobodne volje i transpersonalnih fenomena moglo dovesti i do razumevanja nekih krajnjih pitanja, koja su ostajala izvan domena teorijsko-eksperimentalnih metoda prirodnih nauka, i zato predstavljala predmet bolnih podela tokom istorije civilizacije.

U nastavku neke od pomenutih tema biće osvetljene iz ugla našeg *kvantno-holografskog / kvantno-gravitacionog (KHKG) teorijskog okvira svesti i psihosomatike*, što će verujem biti interesantno za čitaoce.

1. Kolaps talasne funkcije: o svesti i slobodnoj volji

Kada se govori o kvantnim procesima, termin *kvantni* se pre svega odnosi na diskretni element energije E u *mikrosistemu*, kojem se pridružuje fundamentalna frekvencija oscilacija ν , po slavnoj Plankovoj formuli $E = h\nu$, gde je h Plankova konstanta. Ova duboka veza između diskretnih energetske nivoa i frekvencije oscilovanja leži u osnovi *dualnosti* talas / čestica, svojstvenoj za kvantne fenomene. Zakoni koji upravljaju ovim mikroskopskim kvantnim entitetima razlikuju se od onih koji upravljaju svakodnevnim klasičnim svetom, npr. kvantna čestica može postojati u više stanja ili više lokacija istovremeno, gde bi takve višestruke paralelne *kvantne superpozicije* alternativa (od kojih se svaka alternativa meri kompleksnim brojem) bile opisane matematičkom kvantnom *talasnom funkcijom*.

Još od samih početaka *kvantne mehanike*, u njoj je prepoznat tzv. *problem merenja* kao pitanje zašto ne opserviramo kvantne superpozicije u *makrosvetu*, gde bi videli objekte i čestice kao predmete na raznim lokacijama i u različitim stanjima. Tačnije, problem merenja je *konflikt* između dve fundamentalne procedure u kvantnoj mehanici. Prva procedura se odnosi na neprekidnu *determinističku* evoluciju kvantnog stanja, poznatu kao *unitarna evolucija* (opisana fundamentalnom *Šredingerovom jednačinom*). Druga procedura se primenjuje kada je vrši *merenje* na kvantnom sistemu ili *opservacija* kvantnog sistema, gde se kvantno stanje *diskontinualno* i *probabilistički* zamenjuje drugim kvantnim stanjem, poznato kao *redukcija stanja* ili *kolaps talasne funkcije* (opisano fon *Nojmanovim projekcionim postulatom*).

Taj konflikt je označen kao *problem merenja* (možda tačnije *paradoks merenja*), i njegova problematična priroda postaje manifestna kada razmatramo i samu *mernu aparaturu* kao *kvantni entitet*, koji je deo celokupnog kvantnog sistema koji se sastoji od originalnog posmatranog sistema zajedno sa ovom mernom aparaturom. Aparatura je sastavljena od istih kvantnih sastojaka (elektrona, fotona, protona, neutrona itd.) kao posmatrani sistem, i podleže istim kvantnim zakonima i opisuje se pomoću kontinuirane unitarne evolucije. Kako, onda, može diskontinualna i probabilistička redukcija da proizađe kao rezultat interakcije (merenja) između dva dela kvantnog sistema? To je paradoks koji u osnovi ukazuje da je kvantna mehanika ipak *nekompletna teorija*. Postoji više pokušaja da se reši ovaj paradoks, i neki uključuju različite *objektivne redukcije (OR)* u kojima postoji specifični objektivni prag koji uzrokuje redukciju kvantnog stanja.

Osim toga, indeterminističke karakteristike *slobodne volje* ukazuju da (sa njom povezana) *svest* mora igrati suštinsku ulogu u kvantnom *kolapsu talasne funkcije*, jedinom indeterminističkom svojstvu kvantne mehanike, koji još ima *manifestno otvorene probleme* fizičke prirode *nelinearnog kolapsa* i relativistički nekonzistentnog trenutnog delovanja na daljinu *nelokalnog kolapsa* talasne funkcije.

Jedno od rešenja problema (nelinearnog) kolapsa predložio je Penrouz u *gravitaciono-indukovanoj OR talasnog paketa (superpozicije kvantno-spletenih alternativa 'kvantni sistem / aparatura-okruženje')*, u kojem gravitaciono polje *'aparature-okruženja'* uključeno u superpoziciju kvantno-spletenih stanja *'kvantni sistem / aparatura-okruženje'* implicira superpoziciju različitih prostorno-vremenskih geometrija, pa kada ove geometrije postanu dovoljno različite to implicira prestanak standardne probabilističke superpozicije stanja *'kvantni sistem / aparatura-okruženje'* (kvantno nedefinisane u striktno razdvojenim prostorno-vremenskim geometrijama) pa Priroda mora izabrati jedno od njih čime izaziva *OR talasnog paketa* (za vreme obrnuto srazmerno veličini kvantnog sistema). A što se tiče *nealgoritamskih kvantno-gravitacionih aspekata svesti*, Hamerof i Penrouz su pokušali da potraže postojanje *dovoljno izolovanih relevantnih makroskopskih kvantnih stepeni slobode* u mikrotubularnim citoskeletalnim strukturama neurona (tako izbegavajući ultra-kratke *OR-bazrane 'proto-svesne opservacije'* slučajnog okruženja!), kako bi se unitarna evolucija kvantne superpozicije mikrotubula održala do vremena *orkestrirane redukcije* od oko 25 ms (karakterističnog za γ -talase EEG-a, neurofiziološki korelirane sa svesću), što bi dovelo do trenutka svesnosti prema njihovoj tzv. *Orch OR šemi*.

Saglasno našem *KHKG teorijskom okviru svesti i psihosomatike*, slična *OR talasnog paketa* može imati kvantno-gravitaciono poreklo u minijaturnim prostorno-vremenskim *wormhole-tunelima visoko neineracionalnih mikročestičnih interakcija* u situacijama sličnim kvantnom merenju (potpuno ekvivalentnim, prema Ajnštajnovom *principu ekvivalencije*, snažnim gravitacionim poljima – u kojima se otvaraju wormhole-tuneli). Na pitanje kako je moguće da takvi visoko neineracionalni mikročestični procesi sa neizbežnim otvaranjem minijaturnih wormhole-tunela nisu bili uzeti u obzir unutar kvantne mehanike koja je uprkos tome ekstremno tačna teorija(?) – može se dati odgovor da jesu(!) ali implicitno u okviru fon Nojmanovog projekcionog postulata kako bi se dobila *OR talasnog paketa* u situacijama sličnim kvantnom merenju – implicirajući da je fon Nojmanov *ad hoc projekcioni postulat baziran na kvantno-gravitacionim fenomenima*, koji su na dubljem nivou od nerelativističkih kvantno-mehaničkih!

S druge strane, *nelokalnost kolektivne svesti*, kao džinovske prostorno-vremenske asocijativne neuronske mreže sa raspodeljenim individualnim svestima (koje su prema našem *KHKG teorijskom okviru svesti i psihosomatike* vezane za telesne akupunkturne EM-jonske kvantno-holografske neuronske mreže, i koje međusobno *transpersonalno interaguju* kvantno-gravitaciono u prelaznim stanjima individualnih svesti), može objasniti (prividno) *trenutno delovanje na daljinu* u (nelinearno) kvantno-gravitaciono indukovanoj i (nelokalno) kanalisanoj *OR* posredstvom kolektivne svesti. Istovremeno, analogija matematičkih formalizama *Hopfieldove asocijativne neuronske mreže* i *Fejnmanove propagatorske verzije Šredingerove jednačine* – ukazuje na *kolektivnu svest* kao moguće *ontološko svojstvo samog fizičkog polja* sa različitim mikrokvantnim i makrokvantnim (i nebiološkim i biološkim, i realnim i virtuelnim) eksitacijama, što je i široko rasprostranjena teza *istočnjačkih ezoterijsko / religijskih tradicija*.

Naš *KHKG teorijski okvir svesti i psihosomatike* implicira i da kvantno-holografski hijerarhijski delovi nose informaciju o celini (što asocira na hinduistički odnos *Braman / Atman*, kao celine i dela u kome je sadržana informacija o celini, omogućujući suptilnu *kvantno-informacionu spregu različitih*

hijerarhijskih nivoa u Prirodi, što podržavaju *akupunkturni sistem i njegove projekcione zone* (tzv. ECIWO holografška koncepcija) i otkriće *kvantno-holografskog uticaja jezičke komunikacije na ekspresiju ćelijskog genoma* (govornom-modulacijom obasjavajućeg-laserskog-signal), kao i *poreklo čudesnih kreativnosti* (Tesla i Mocart kao ‘studije slučaja’) i *predestiniranosti životnih puteva i iskušenja* (na šta ukazuju savremena iskustva hipnoregresija ali i iskustva tribalnih tradicija i tradicija Istoka i Zapada, uz isticanje da ih je *moгуće optimizirati duhovnim očišćenjem*). Ako se to stavi i u kontekst *holografskog principa* saglasno kome je svaki 3D fizički sistem *izomorfan* holografskoj informaciji utisnutoj na njegovoj 2D površini, tada bi *kvantno-holografška informacija o svakom telu* mogla biti utisnuta i u odgovarajućem *površinskom sloju astralno-mentalnog tela od vitalne energije (auri)*, kako se to tvrdi u različitim tradicijama.

Treba istaći da su mnogi *transpersonalni fenomeni povezani sa svešču* dobro dokumentovani – i čak praktično inkorporirani u *psihosomatskoj energetskoj korekciji* i da njihovo fizičko objašnjenje treba tražiti na *samoj granici postojeće naučne paradigme*. U našem *KHKG teorijskom okviru svesti i psihosomatike* pretpostavljeno je da su *oni* dubljeg *kvantno-gravitacionog porekla* (u prostorno-vremenski transcendirajućim visoko-neinercialnim snažno-gravitaciono-ekvivalentnim (prema Ajštajnovom principu ekvivalencije!) *prelaznim stanjima svesti* (iz visoko-dielektričnih telesnih u nisko-dielektrična van-telesna stanja!), baziranim na lokalno generisanim *wormhole prostorno-vremenskim tunelima* kvantno-gravitaciono stabilizovanim tzv. *egzotičnom materijom* (kvantne vakuumske fluktuacije u snažno zakrivljenom prostor-vremenu wormhole-tunela) *sa anti-gravitacionim efektima* (zaista opserviranim u *transpersonalnim psihokinetičkim manifestacijama vitalne energije / prane / ćia!*).

Alternativno, *transpersonalni fenomeni* se mogu interpretirati i kao *kvantna spletenost između memorijskih atraktora individualne svesti i kolektivne svesti / okruženja* (koreliranih posredstvom baziranog-na-svesti rezonantnog prepoznavanja / interakcije asocijativno-povezanih memorijskih atraktora individualne i kolektivne svesti), *praćena telesno-indukovanim OR-povezanim stohastičkim procesom sa prethodno mentalno pojačanim dominantnim doprinosom fokusiranjem na odabrani memorijski atraktor individualne svesti*. Pri tome treba ukazati i na *kvantno teorijsku i kvantno gravitacionu korespondenciju* (u tzv. teoriji struna) *bilo kojeg kvantno-spletenog sistema* (npr. Ajštajn-Podoljski-Rosenovog koreliranog kvantnog para) *i odgovarajućeg povezanog minijaturnog (ne-prohodnog) wormhole-tunela* (tj. kvantno-gravitacionog Ajštajn-Rosenovog mosta).

Egzotični aspekt ovih wormhole prostorno-vremenskih tunela i vitalne energije mogao bi se *proširiti na akupunkturne kanale* (krajnje neobičnog vakuumski-sličnog indeksa prelamanja u mikrotalasnom dijapazonu, *sa vakuumski-sličnim spoljašnjim prilivom vitalne energije / prane / ćia*, ukazujući da ovakav tip egzotične transpersonalne komunikacije obezbeđuje *neprekidno-osvežavajuću interakciju* između dve mentalno-adresirane osobe i time *transpersonalno stabilizuje kvantnu-spletenost* njihovih akupunkturnih sistema / svesti (odnosno *sprećava rasplitanje* njihovih makroskopskih kvantno-spletenih stanja *OR-sličnom interakcijom* sa njihovim lokalnim telesnim okruženjima – *nasuprot situaciji u mikrosvetu* gde nema takvih stabilizujućih mentalno-adresirajućih egzotičnih transpersonalnih efekata, pa se laboratorijski formirani kvantno-spleteni parovi čestica moraju *dobro izolovati od okruženja* kako bi se sprećila njihova kvantna-dekoherencija!).

2. Epistemološko-kognitivne implikacije

Naš *KHKG teorijski okvir svesti i psihosomatike* ukazuje i na *dva modusa spoznaje*, prema jaćini sprege svest-telo-okruženje: (1) *slabo-spregnuti kvantno-koherentni direktni* (u *van-telesnim duhovno / kreativnim prelaznim i izmenjenim stanjima svesti*, tipa molitve, meditacije, sanjarenja, lucidnih snova...) i (2) *jako-spregnuti klasićno-redukovani indirektni* (u *telesnim* perceptivno / racionalno posredovanim *normalnim stanjima svesti*, tipa ćulne percepcije, logićkog i naućnog zaključivanja...) – *uz uslove uzajamne transformacije*.

To objašnjava i *principijelno neadekvatnu informacionu racionalizaciju* svakog direktnog kvantno-holografskog duhovnog / religijskog *mistićnog iskustva* (kao *OR-sličnog kolapsa* implicitnog poretka kvantno-spletenih (kvantno-holografskih) superpozicija stanja individualne i kolektivne svesti u eksplicitni poredak klasićno-redukovanih stanja individualne i kolektivne svesti). I mogu pomoći da shvatimo da su

sve naše *parcijalne racionalizacije* (klasično-redukovana mapiranja!) ipak samo aproksimacije *fundamentalno-holističke stvarnosti* (kvantno-holografske teritorije!) – a da su sve *podele tragični nesporazum* duhovno nezrele (istorijske) epohe civilizacije (jer, mapa nije teritorija!). S druge strane, *konsenzusi mistika iste tradicije o sličnoj parcijalnoj racionalizaciji mističnih iskustava* mogli bi se razumeti kao *deo istog dominantno-kanališućeg trans-generacijskog kontekstualnog nasleđa pripadnika iste tradicije* (jer se ne rađamo kao *tabula rasa*, na šta ukazuju savremena iskustva hipnoregresija i iskustva različitih tradicija!). U istom kontekstu treba pomenuti i *višemilenijumsku kontroverzu o post mortem evoluciji duše*, koja se verovatno odnosi na *interpretativni epistemološki nivo* racionalizovanja transpersonalnog prenosa mentalno-adresiranih opterećenja unutar postojeće generacije i dalje trans-generacijski na naredne posredstvom mreže kolektivne svesti, sa mogućim impresijama da se naročito jaki konflikti prenose kao 'ego-stanja' koja ostavljaju snažan utisak prethodno proživljenih života. A kakva je *ontološka spiritualna stvarnost* – moglo bi ostati *trajna kontroverza* svakog principijelno ograničenog pokušaja *ljudske racionalizacije*!

Osim toga, neophodnost neposredne kvantno-holografske sprege individualne i kosmičke kolektivne svesti u opserviranju implicitnog poretka zahtevala bi slabu vantelesnu kvantno-komunikacionu spregu svest-okruženje, odnosno prethodno *reprogramiranje svih psihosomatskih opterećenja* (očišćenje od posesivnih ili hedonističkih emocionalno-mentalnih grehovnih / karmičkih veza sa svetom – koje bi kao opterećujuće 'mentalne adrese' dovodile do kvantnog projektovanja mentalno-kanalisane tunelirane svesti na odgovarajuće vantelesno okruženje, i time do klasično-redukovanog *van-telesnog ekstrasenzornog opserviranja* mentalno-adresiranog okruženja) – pa je u tom kontekstu i razumljiv napor mistika svih tradicija da *kroz duhovnu praksu* (molitvu, meditaciju, ...) *prethodno očiste svest / dušu* i tako dosegnu svoj *konačni eshatološki cilj* (Carstvo Božje, nirvanu, ...), odnosno *post-mortem spasenje* (bezgrešne, nevezane) duše dostizanjem *ponovnog-sjedinjenja (re-ligare / yoga) sa duhovnim praizvodom*. To ipak *ostavlja prostor i za personalnu ljubav*, čija najviša manifestacija jeste upravo sposobnost i spremnost za *stalno i bezuslovno praštanje* (voljenoj osobi, i zbog nje svima drugima, uključujući neprijatelje) u molitvi i (sa njom kvantno-holografski uzajamno povezanoj) životnoj praksi; slično se odnosi i na ljubav prema rodbini i prijateljima!

Tako *nauka zatvara krug, re-otkrivajući dva različita modusa spoznaje* i istovremeno postavljajući i *sopstvena epistemološka ograničenja* – kako je to sačuvano milenijumima u *šamanističkim tribalnim tradicijama* ili kako je pre više od dva milenijuma opisao *Patandali u Joga sutrama*, ističući da je mistično iskustvo (samadi) 'ispunjeno istinom' i da je ono 'iznad zaključivanja i svetih spisa', da bi početkom prošlog veka *Berđajev u Filozofiji slobode* razliku vere i znanja formulisao kao razliku dva načina saznanja, molitvom-posredovanog 'projavljivanja stvari nevidljivih' i racionalno-posredovanog 'projavljivanja stvari vidljivih'.

3. Psihosomatsko-duhovne implikacije

Naš *KHKG teorijski okvir svesti i psihosomatike* ukazuje i na *tri linije fronta integrativne psihosomatske medicine*: (1) *duhovnost i cirkularne (psiho / energetske) terapije iz svih relevantnih meta-pozicija*, sa potencijalnom mogućnošću trajnog uklanjanja uzajamnih memorijskih atraktora na nivou kolektivne svesti; (2) *(kvantno) holistička medicina i ne-cirkularne (psiho / energetske) terapije*, koje privremeno uklanjaju memorijske atraktore na nivou akupunkturnog sistema / individualne svesti i sprečavaju ili ublažavaju njihovu somatizaciju, kao posledicu nemara na prvom nivou; (3) *konvencionalna simptomatska medicina*, koja kroz imunologiju, farmakologiju, preventivnu dijagnostiku i hirurgiju na *telesnom nivou* sprečava ili ublažava somatizovane posledice nemara na prva dva nivoa.

U tom kontekstu, cilj svih *holističkih pristupa i tehnika baziranih na akupunkturi i svesti* bilo bi *biorezonantno pobuđivanje* nekog psihosomatski poremećenog EM kvantnog stanja (*akupunkturnog palpatorno bolnog / psihički traumatskog*) tako omogućujući da se njegov početni memorijski atraktor pobuđuje (slično *odgrevanju* u veštačkim neuronskim mrežama) i postaje sve plići i širi na račun produbljivanja (energetski-dominirajućeg) atraktorskog zdravog stanja (*akupunkturnog palpatorno bezbolnog / psihički beztraumatskog*). Tako modifikovano stanje *akupunkturnog sistema / svesti* se potom *kvantno-holografski projektuje* na niži kvantno-holografski *ćelijski nivo*, sa uticajem na promenu

ekspresije genoma, kao veoma značajan element povratno-spregnute *bioinformatike*, od nivoa *akupunkturnog sistema / svesti* do nivoa *ćelije*, tzv. '*downward causation*'.

Posebno treba istaći, da *nužne aktivnosti* na drugom i trećem nivou, uz *zanemarivanje prvog nivoa*, imaju za posledicu *dalje transpersonalno prenošenje memorijskih atraktora* na nivou individualne i kolektivne svesti u ovoj i narednim generacijama, samo *nagomilavajući kvantno-holografška nelokalna opterećenja* koja prouzrokuju potom ne samo bolesti, već i međuljudske sukobe, ratove i druga stradanja! Naime, *spontane transpersonalne komunikacije* sa razmenom informacija u prelaznim stanjima individualne svesti imaju *negativne psihosomatsko-spiritualne efekte*, jer nužno dovode do *globalnog trans-generacijskog povećanja psihosomatskih opterećenja* na nivou makroskopske kvantne prostorno-vremenske mreže *kolektivne svesti* – što predstavlja karmički / grehovni '*motor istorije*'. *Jedini fenomen koji smanjuje ova opterećenja je sve-prašajuća molitva i sebi i drugima* (bližnjima, neprijateljima, umrlima) – *verovatno posredstvom istovremeno spiritualno-eksitovanih-vakuumskih makro-kvantnih porcija vitalne energije* (slično *spiritualno-pobuđenim i mentalno-kanalisanim Ajurvedskim, Ćigong, Reiki i modernim iskustvima lokalnog i transpersonalnog isceljenja*) u *molitvom-povezanim osobama*, kao (*OR-slične*) *kvantno-gravitacione in-determinističke intervencije u (intrinzično unitarnoj!) kvantno-holografskoj evoluciji kolektivne svesti!* Čini se da zato *hrišćanstvo* toliko insistira na *pokajanju i praštanju*, što predstavlja odraz *spiritualne zrelosti osobe*: to implicira obavezu duhovno zrelijih osoba da kroz molitvu pomažu u rasterećenju misaono / emocionalnih konflikata, i onda kada su one same žrtve sukoba, insistirajući samo na *ličnom pokajanju i praštanju*, što jedino vodi *trajnom rasplitanju konflikata*.

Na istoj liniji, interesantno je budističko tumačenje *karme*, koja nastaje *ne kao rezultat spontane čovekove reakcije* na trenutnu životnu situaciju, već kao rezultat *potonjeg svesnog opravdavanja svoje reakcije prema drugima* u toj situaciji. U kontekstu *kvantno-holografski predestiniranog životnog programa* (kako sugerišu savremena iskustva post-hipnotičkih regresija, ali i iskustva raznih tradicija) to ima puno opravdanje jer svi mi (*ne-svesno!*) *reagujemo na trenutnu programski-konfliktnu životnu situaciju* (nekoliko stotina milisekundi pre nego što je osvestimo!), ali zato odmah potom imamo priliku da (*svesno!*) *trajno raspletemo postojeći trans-generacijski konflikt!* Dodajmo, imajući u vidu ulogu mentalno opterećujućih sadržaja u *post-mortem spiritualnoj evoluciji duše* umirućeg (pomenimo *transpersonalne kolektivne nivoe svesti 'Bardo ravni'* u tibetanskoj tradiciji ili '*Mitarstva duša*' u hrišćanskoj tradiciji), da to implicira i značaj molitve za dušu umrlog sa mogućnošću *uticaja na spiritualnu evoluciju duše umrlog*, ali i na *trans-generacijske preferencije za individualnu i / ili kolektivnu budućnost potomstva* (sa retroaktivnim trans-generacijskim rasplitanjem misaono / emocionalnih konflikata, kako sugerišu *nelokalne-manifestacije eksperimenata sa molitvom* – koje imaju sličnost sa *kvantnim merenjima sa odloženim izborom* i dodatno ukazuju na *kvantne korene svesti!*).

To ostavlja najveći prostor za *slobodnu volju i uticaj na buduće preferencije* – što evoluciono veoma *povećava odgovornost i svakog pojedinaca i celog ljudskog roda!* Naime, pošto *nema van-kosmičkog okruženja da tera kvantno-koherentno stanje povezane-sa-poljem kosmičke kolektivne svesti i komplementarnog 'čestičnog' kosmičkog okruženja na ne-unitarnu-OR – gore predloženim mehanizmom molitve se (intrinzično ne-unitarno!) postavljaju neophodni novi granični uslovi bez uzajamnih mentalno-opterećujućih adresa* – pa se može zaista reći da *sve-prašajuća molitva* predstavlja biofizičku osnovu optimizacije (*kvantno*)*holističke globalne psihosomatike kolektivne svesti* (i komplementarnih dolazećih individualnih i kolektivnih događaja)! Dodajmo da i *meditativna vizualizacija (intrinzično ne-unitarno!) postavlja nove (OR-slične) kvantno-gravitacione granične uslove*, ali za razliku od molitve *ne uklanja istovremeno mentalno-opterećujuće adrese*, već *energetsko-informaciono balansira samo konkretnog klijenta* (pa je otuda u takvim situacijama neophodno raditi *cirkularnu meditativno-isceljujuću vizualizaciju i iz meta-pozicije drugog uključenog u postojeći konflikt*, čime se *slično molitvi uklanjaju istovremeno mentalno-opterećujuće adrese!*)

4. Umesto zaključka: o trans-generacijskim programima i slobodi optimizacije

Majkl Njutn, čuveni američki transpersonalni hipno-regresoterapeut, u svojim knjigama piše o brojnim psihoterapeutskim iskustvima iz hipnoregresija, sa sistematizovanim porukama njegovih klijenata da naše glavne životne lekcije i mogućnosti optimiziranja inače predestiniranih životnih programa, leže u duhovnoj sferi. Čitanje i prikaz Njutnovih knjiga donelo mi je posebno zadovoljstvo, zbog brojnih

značajnih *asocijacija i implikacija* o korespondenciji opisivanih iskustava i teorijskih predviđanja našeg *KHKG teorijskog okvira svesti i psihosomatike*: (1) *pominjanje isključivo transpersonalno-tunelirajućih spiritualnih komunikacija*, bez prostorno-vremenskih barijera (u skladu sa našim teorijskim predviđanjima); (2) *duša transpersonalno bira par budućih roditelja*, između nekoliko ponuđenih alternativa koje prethodno pažljivo opservira sa svim detaljima budućeg života (ukazujući u skladu sa našim teorijskim predviđanjima da je na telesnom nivou život predestiniran postojećim graničnim uslovima na nivou kosmičkog polja / kolektivne svesti); (3) *napravljenim izborom roditelja život nije potpuno fiksiran*, već se duhovnim sredstvima može optimizirati (unoseći nove granične uslove na nivou kosmičkog polja / kolektivne svesti u skladu sa našim teorijskim predviđanjima, što ukazuje na fundamentalni značaj duhovnosti kao izvora najveće slobode za optimiziranje inače predestiniranih životnih programa – uz pažljivu kontrolu i reakcija na tekuća životna iskušenja kako se ne bi dodatno produbljivali postojeći konflikti); (4) *iako pomenuta iskustva bude jake asocijacije na reinkarnaciju*, ipak neke tamošnje spoznaje ukazuju i na mogućnost prenosa informacija istih sadržaja svesti na više mesta tokom vremenski preklapajućih životnih perioda (implicirajući u skladu sa našim teorijskim predviđanjima da se radi o trans-generacijskom prenosu nakupljenih informacija, sa impresijama da preneti konflikti ostavljaju snažan utisak prethodno proživljenih života).

U kontekstu pomenute (trans-generacijski) *predestinirane kvantno-holografске slike kolektivne svesti* (kako sugerišu i iskustva raznih tradicija, ali i nesvesne reakcije na trenutnu programski-konfliktnu životnu situaciju nekoliko stotina milisekundi pre nego što je osvestimo!), čini se da je *iracionalno biti ljut na životni program* (prethodno prenatalno slobodno izabrani), ali je takođe *neracionalno ne optimizirati ga* (duhovno-praštajućim prihvatanjem sebe i svoga okruženja), *doprinoseći kako sopstvenom duhovnom rastu tako i rasterećenju svog trans-generacijskog mentalnog okruženja* (što je temeljno pitanje i mentalne higijene i građanske pristojnosti, odnosno i duhovnog i građanskog morala)!

Sva do sada pomenuta istraživanja na liniji su ponovno probuđenog naučnog interesovanja za fenomen *svesti*, uz nagoveštaje pojave *velike sinteze dva modusa spoznaje* – gde uloga svakog pojedinca postaje nezamenljiva zbog uticaja i brige za *kolektivno mentalno okruženje*, što je *fundamentalno pitanje* i duhovnog i građanskog morala. To ukazuje na *puni značaj holističkog obrazovanja i ponašanja*, demonstrirajući neophodnost *redefinisanja* globalnih edukativnih / informacionih / političkih ciljeva, sa preorijentacijom prema *holističkim blagim akcijama za globalna rešenja svetskog društva rizika*.

Odlučujuću ulogu u ovom procesu mogle bi da odigraju *sve verske zajednice i transpersonalne duhovne prakse*, *kultivišući duhovni moral i apsolutnu toleranciju* (ne deklarativnu, kao do sada kroz istoriju!), kao meru ponašanja pojedinaca *iz perspektive smrti*, odnosno količine generisanih i nereprogramiranih psihosomatskih konflikata do trenutka smrti, koja određuje *spiritualnu evoluciju* duše umrlog ali i *preferencije* za budućnost potomstva – što je moguće *značajno izmeniti* jedino kroz *kolektivno upražnjavanje sve-praštajuće molitve*, i sledstveno *globalno rasterećenje kolektivne svesti*.

Preporučena dopunska literatura

D. Raković, pdf-link http://www.dejanrakovicfund.org/prezentacije/2018_SVEST_&_SLOBODNA_VOLJA.pdf (i video-link <http://www.dejanrakovicfund.org/video21.html>, u okviru Tribine PTT muzeja "Velike sinteze u nauci"), i tamošnje reference.

ON CONSCIOUSNESS AND FREE WILL: FROM SCIENCE TO SPIRITUALITY

Abstract. The subject of this review is extended quantum-holographic / quantum-gravitational theoretical framework for consciousness and free will. The presented framework might have significant epistemological-cognitive and psychosomatic-spiritual implications, providing better understanding of transpersonal origin of quantum-informational psychosomatic processes in integrative medicine and transpersonal psychology. This is in line with awakened scientific interest in researching the nature of consciousness in past decades, with indication of the grand synthesis of scientific knowledge in the field of consciousness and millennia experiences of the spiritual traditions - where the role of each individual becomes irreplaceable due to influence and care for collective mental environment, leaving the largest space for free will and fundamentally enhancing significance of spiritual morality.

Prof. dr Dejan Raković
www.dejanrakovicfund.org